ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 100.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 14-го Декабря — 1837 — *Wilno. Wtorek. 14-go Grudnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ
ВСЕРОССІЙСКІЙ,
и прочая, и прочая, и прочая.

Виленскому Военному, Гродненскому, Минскому и Бѣлостокскому Генералъ-Губернатору, Нашему Генералъ-Лейтенанту Генералъ-Адъютанту Князю *Долгорукову*.

Во вниманіи къ отлично-усердной службѣ вашей и въ воздаяніе неутомимой дѣятельности, примѣрно-полезныхъ трудовъ, которые вы оказываете при исполненіи важныхъ и многосложныхъ обязанностей по благоустройству губерній управленію вашему ввѣренныхъ, Всемилостивѣйше Жалуемъ васъ Кавалеромъ *Святаго Благовѣрнаго Великаго Князя Александра Невскаго*, знаки коего при семъ препровождая, пребываемъ Императорскою Нашею милостію къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

»*НИКОЛАЙ.*«

Москва.
Декабря 6 дня 1837.

Санктпетербургъ, 7-го Декабря.

Москва, 24-го Ноября. 15-го Ноября, въ двѣнадцатомъ часу утра, Его Высочество Государь Наслѣдникъ изволилъ быть въ Императорскомъ Московскомъ Университетѣ.

16-го Ноября, въ первомъ часу по полудни, Его Высочество Великій Князь КОНСТАНТИНЪ НИКОЛАЕВИЧЪ посѣтилъ Московскую Университетскую типографію, и самъ изволилъ отливать слова и отпечатывать.

17-го Ноября, въ одинадцатомъ часу утра, Его Высочество Государь Наслѣдникъ изволилъ быть въ Императорскомъ Московскомъ Университетѣ.

Того же дня, въ два часа по полудни, Его Величество Государь Императоръ съ Его Высочествомъ Наслѣдникомъ Цесаревичемъ посѣтилъ Московское Коммерческое Училище, а въ три часа Вдовій Домъ, и найденнымъ въ сихъ заведеніяхъ порядкомъ остался совершенно доволенъ.

18-го Ноября, въ три часа по полудни, Его Величество Государь Императоръ и Его Высочество Наслѣдникъ Цесаревичъ осматривали Императорскій Московскій Воспитательный Домъ: отдѣленія воспи-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Z BOŻEY ŁASKI

MY NIKOŁAY PIERWSZY,
CESARZ i SAMOWŁADZCA
WSZECH-ROSSYY,
i t. d. i t. d. i t. d.

Wileńskiemu Wojennemu, Grodzieńskiemu, Mińskiemu i Białostockiemu Jenerał-Gubernatorowi, Naszemu Jenerał-Porucznikowi, Jenerał-Adjutantowi Xięciu *Dołhorukowu*.

Ze względu na odznaczającą się gorliwością służbę waszą i w nagrodę niezmordowaney czynności, prac, wzorowych i pożytecznych które okazujecie przy wypełnieniu ważnych i rozlicznych obowiązkow, w dobrém urządzeniu Guberniy, waszemu zarządowi powierzonych, Nayłaskawiey Mianujemy was Kawalerem Orderu *Swiętego Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia Alexandra Newskiego*, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy Cesarską Naszą łaską ku wam przychylni.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiey Mości ręką napisano:

»*NIKOŁAY.*«

Moskwa.
6-go Grudnia 1837 roku.

Sankt-Petersburg, 7-go Grudnia.

Moskwa, 24-go Listopada. Dnia 15-go Listopada, o godzinie 12, Jego Wysokość Następca Cesarzewicz raczył bydź w Cesarskim Uniwersytecie Moskiewskim.

Dnia 16-go Listopada, o pierwszey z południa, Jego Wysokość Wielki Xiąże KONSTANTY NIKOŁAJEWICZ odwiedził Moskiewską drukarnię Uniwersytetską, i sam raczył odlewać głoski i wytłaczać.

Dnia 17-go Listopada, o jedenastey zrana, Jego Wysokość Cesarzewicz Następca raczył bydź w Cesarskim Uniwersytecie Moskiewskim.

Dnia tegoż, o drugiey z południa, Nayjaśnieyszy Cesarz Jego Mość z Jego Wysokością Cesarzewiczem Następcą odwiedził Moskiewską Szkołę Handlową, a o godzinie trzeciey Dom Wdów, i ze znalezionego w tych zakładach porządku, był zupełnie zadowolony.

Dnia 18-go Listopada, o trzeciey z południa, Nayjaśnieyszy Cesarz Jego Mość i Jego Wysokość Następca Cesarzewicz oglądali Cesarski Moskiewski Dom Wychowania, oddziały wychowańców i klassy, i ra-

танниковъ и классы, и изволили найти во всемъ отличный порядокъ и устройство.

19-го Ноября, въ часъ по полудни, Его Величество Государь Императоръ посѣтилъ Богадѣльный Домъ отставныхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, состоящiй въ Басманной Части; потомъ, въ третьемъ часу, Московское Дворцовое Архитектурное Училище, и въ обоихъ мѣстахъ остался доволенъ.

Въ тотъ же день, Государыня Императрица изволила быть въ Петровскомъ Дворцѣ, и осматривала въ ономъ комнаты, а Его Высочество Наслѣдникъ Цесаревичъ, въ Московскомъ Университетѣ. (*М. В.*)

— 19-го сего Ноября, Государь Императоръ, въ сопровожденiи Господина Московскаго Военнаго Генералъ Губернатора, обозрѣвъ вновь устроенную въ Москвѣ Военную Богадѣльню, остался порядкомъ оной совершенно довольнымъ, и, изъявивъ притомъ лестное Монаршее свое удовольствiе Управляющему Богадѣльнею, Гвардiи Полковнику *Барышникову*, удостоилъ Князя Дмитрiя Владимiровича Всемилостивѣйшимъ Рескриптомъ слѣдующаго содержанiя:

„Князь Дмирiй Владимiровичъ! Съ особеннымъ удовольствiемъ усмотрѣлъ Я изъ вашего донесенiя, что учрежденная въ Москвѣ Военная Богадѣльня для призрѣнiя отставныхъ нижнихъ чиновъ неимущаго состоянiя, получившая первоначальное основанiе пожертвованiями покойнаго Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Князя Гагарина, доведена благотворенiями другихъ лицъ до столь удовлетворительнаго устройства, что имѣетъ и на будущее время достаточныя средства къ исполненiю благодѣтельныхъ видовъ своего предназначенiя. — Нынѣ, получивъ представленiе ваше о принятiи сего заведенiя подъ покровительство Комитета, Высочайше учрежденнаго въ 18-й день Августа 1814 года, съ причисленiемъ въ послѣдствiи къ Военной Богадѣльнѣ, которая предполагается къ возведенiю въ Селѣ Измайловскомъ, я повелѣлъ удовлетворить ходатайство ваше, вполнѣ оцѣняя благую цѣль онаго. Вмѣстѣ съ тѣмъ, съ истиннымъ удовольствiемъ изъявляю вамъ особенную Мою признательность за ту примѣрную и постоянную попечительность, которую вы всегда оказываете при всякомъ общеполезномъ предпрiятiи, и поручаю вамъ объявить отъ Моего имени совершенное благоволенiе всѣмъ лицамъ, участвующимъ въ содержанiи и устройствѣ сего благотворительнаго заведенiя. Пребываю къ вамъ навсегда благосклонный.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„*НИКОЛАЙ.*“

Москва.
19-го Ноября 1837 года.

Правительствующiй Сенатъ слушали предложенiе Господина Министра Юстицiи, Тайнаго Совѣтника и Кавалера Дмитрiя Васильевича Дашкова, что въ Комитетѣ Гг. Министровъ происходило разсужденiе о томъ: съ какого времени назначать пенсiи семействамъ Офицеровъ, о которыхъ дѣла, прекращенныя за смертiю ихъ, или силою Всемилостивѣйшихъ Манифестовъ, были потомъ возобновлены по просьбамъ семействъ ихъ. Его Императорское Величество, по положенiю Комитета, въ 19 день минувшаго Октября, Высочайше повелѣть соизволилъ: постановить, на будущее время, по сему предмету, для всѣхъ вообще вѣдомствъ, слѣдующiя единообразныя правила: 1) Семействамъ бывшихъ подъ судомъ, или слѣдствiемъ чиновниковъ, о коихъ упоминается въ IV пунктѣ 1398 и въ 1, 2 и 3 пунктахъ 1482 статей продолженiя Свода Устава о пенсiяхъ и единовременныхъ пособiяхъ, назначать пенсiи на основанiи тѣхъ статей, но не со дня объявленiя имъ рѣшенiя суда, а со дня окончательнаго утвержденiя приговора лицами, закономъ къ тому уполномоченными, или со дня состоянiя приговора, буде оный по порядку судопроизводства особеннаго утвержденiя не требовалъ. 2) Съ сего времени назначать пенсiи только тѣмъ семействамъ, которыя не пропустятъ сроковъ, для испрошенiя пенсiй, опредѣленныхъ въ 1459 статьѣ Свода пенсiоннаго устава, считая со дня объявленiя имъ приговоровъ суда; тѣмъ же, кои пропустятъ упомянутые сроки, опредѣлять въ изъясненныхъ случаяхъ пенсiи со дня подачи просьбы о пенсiи. 3) Правилами, въ первыхъ двухъ статьяхъ настоящаго положенiя Комитета заключающимися, руководствоваться и въ отношенiи самихъ чиновниковъ, оправданныхъ по суду, которымъ назначаются пенсiи на основанiи 1481 статьи продолженiя Свода пенсiоннаго устава, или которые безъ судебнаго опредѣленiя о виновности, или невинности ихъ были подведены подъ Всемилостивѣйшiе Манифесты, но въ послѣдствiи порядкомъ, указаннымъ въ дополненiи и примѣчанiи къ 1388 статьѣ того же продолженiя, будутъ признаны имѣющими право на пенсiю, оста-

czyli we wszystkiém znaleźć odznaczający się porządek i urządzenie.

Dnia 19-go Listopada, o pierwszey z południa, Nayjaśnieyszy Cesarz Jego Mość odwiedził szpital odstawnych woyskowych rang niższych, w części Pasamaniczey położony; potém o godzinie trzeciey Moskiewską Pałacową Szkołę Architektoniczną, i w obu mieyscach był zadowolony.

Dnia tegoż, Cesarzowa Jey Mość raczyła bydź w pałacu Pietrowskim i oglądała w nim pokoje, a Jego Wysokość Cesarzewicz Następca w Uniwersytecie Moskiewskim. (*G. M.*)

— Dnia 19-go zeszłego Listopada, Cesarz Jego Mość, przeprowadzany przez P. Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, obeyrzawszy nowo urządzony w Moskwie szpital woyskowy, był z jego porządku zupełnie zadowolony, i, oświadczywszy przy tém łaskawe Swe Monarsze zadowolenie Zarządzającemu szpitalem, Półkownikowi Gwardyi *Barysznikowu*, uszczęśliwił Xięcia Dymitra Włodzimierzowicza Naymiłościwszym Reskryptem następującego brzmienia:

»Xiąże Dymitrze Włodzimierzowiczu! Ze szczególném zadowoleniem dostrzegłem z waszego doniesiesienia, że założony w Moskwie szpital woyskowy dla przytułku ludzi odstawnych rang niższych stanu ubogiego, który pierwszą osnowę otrzymał przez ofiary zmarłego Rzeczywistego Radźcy Taynego Xięcia Gagarina, doprowadzony został przez ofiary różnych osób do tak pożądanego stanu, że i na przyszłość ma dostateczne środki do wypełniania dobroczynnych celow swego przeznaczenia. — Teraz, otrzymawszy przedstawienie wasze o przyjęcie tego zakładu pod opiekę Komitetu, Naywyżey ustanowionego 18-go Sierpnia 1814 r., z przyłączeniem na przyszłość do Szpitalu Woyskowego, który ma się urządzić we wsi Izmajłowskiey, rozkazałem zadość uczynić waszym staraniom, oceniając w zupełności dobry cel jego. Z prawdziwém też zadowoleniem oświadczam wam szczególną Moję wdzięczność za tę wzorową i stateczną pieczołowitość, jaką zawsze okazujecie w każdém powszechnie użyteczném przedsięwzięciu, i polecam wam oświadczyć w imieniu Mojém zupełne zadowolenie wszystkim osobom, uczęstniczącym w utrzymywaniu i urządzeniu tego dobroczynnego zakładu. Zostaję ku wam nazawsze przychylny.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiey Mości ręką podpisano:

NIKOŁAY.

Moskwa,
19-go Listopada 1837 r.

Rządzący Senat, słuchali przełożenia Pana Ministra Sprawiedliwości, Radźcy Taynego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, że w Komitecie PP. Ministrów roztrząsano: od jakiego czasu naznaczać pensye rodzinom Oficerów, o których sprawy ustałe z powodu ich śmierci, albo na mocy Naymiłościwszych Manifestów, były potém wznowione na prośby ich rodzin. Jego Cesarska Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu, w dniu 19 zeszłego Października, Naywyżey rozkazać raczył: postanowić na przyszłość w tey rzeczy, dla wszystkich w powszechności zawiadowstw, następujące prawidła jednostayne: 1) Rodzinom byłych pod sądem albo pod śledztwem urzędników, o których się wzmiankuje w IV punkcie 1398 i w 1, 2 i 3 punktach 1482 artykułów dalszego ciągu Połączenia Ustaw o pensyach i jednorazowych wspomożeniach, naznaczać pensye na osnowie tych artykułów, lecz nie od dnia objawienia im rezolucyi sądu, ale od dnia ostatecznego utwierdzenia wyroku przez osoby, prawem do tego upoważnione, albo od dnia nastania wyroku, jeśliby ten podług porządku odbywania sądów, szczególnego utwierdzenia nie potrzebował. 2) Odtąd naznaczać pensye tym tylko familiom, które nie opuszczą terminów, dla wyjednania pensyy naznaczonych w artykule 1459 Połączenia Ustawy o pensyach, licząc od dnia objawienia im wyroków Sądu; tym zaś, które opuszczą pomienione terminy, naznaczać pensye w zdarzeniach wyrażonych od dnia podania prośby o pensye. 3) Prawidła, w pierwszych dwóch artykułach niniejszego postanowienia Komitetu zawierające się, mieć za przewodnictwo i względem samych urzędników, uznanych niewinnymi przez Sąd, którym naznaczają się pensye na osnowie 1481 artykułu dalszego ciągu Połączenia Ustawy o pensyach, albo którzy bez sądowego uznania ich winy, albo niewinności, byli objęci w Naymiłościwszych Manifestach, ale w poźnieyszym czasie porządkiem opisanym w dopełnieniu i uwadze do artykułu 1388 tegoż dalszego ciągu Połączenia, będą uznani za mających prawo do pensyy, zostawiwszy zresztą termin na podanie przez nich prośb o pensyach, ustanowiony 1453 artykułem pomienionego dalszego ciągu.

вя впрочемъ срокъ на подачу отъ нихъ прошеній о пенсіяхъ, установленный въ 1453 статьѣ означеннаго продолженія. 4) Постановленія сего вообще не распространять на лица, воспользовавшіяся уже пенсіями по порядку и со сроковъ до изданія онаго существовавшихъ. (Опуб. Правит. Сен. Ноября 17-го дня 1837 года.)

— Правительствующій Сенатъ слушали представленіе Г. Министра Финансовъ, что на основаніи Свода Законовъ тома 7, Устава монетнаго, статей: 154, 156, 157 и 160, приготовленіе разныхъ видовъ медалей изъ какого бы то ни было металла, предоставлено одному только С. Петербургскому Монетному Двору. Для сего, составляемые предварительно рисунки, утверждаются Высочайшею властію и потомъ уже передаются на Монетный Дворъ для приготовленія самыхъ медалей казенному ли вѣдомству, или частному лицу. Въ подтвержденіе сего состоялось 11 Сентября 1814 года положеніе Комитета Гг. Министровъ, коимъ въ слѣдствіе доклада бывшаго Главнокомандующаго въ С. Петербургѣ постановлено: „Объявить чрезъ Полицію здѣсь въ С. Петербургѣ всѣмъ золотыхъ, серебренныхъ и бронзовыхъ дѣлъ мастерамъ съ подписками, чтобы они отнюдь не имѣли штемпелей для вытисненія медалей, жалуемыхъ за отличіе или въ награду, или въ знакъ незабвенной памяти случая и оныхъ медалей изъ какого бы ни было металла ни вытисненіемъ штемпелями, ни вырѣзаніемъ отъ руки, ни чеканкою не дѣлали и не продавали, подъ опасеніемъ строжайшаго взысканія; ибо всѣ медали, установляемыя и жалуемыя, нигдѣ больше выбиты быть не могутъ, какъ на Монетномъ Дворѣ. Въ магазинахъ же, серебряныхъ рядахъ и лавкахъ о непродажѣ помянутыхъ медалей также учинить подтвержденіе. Равномѣрное запрещеніе сдѣлать, какъ въ Москвѣ, такъ и повсемѣстно.“ Убѣдившись дѣлами, что вышепрописанное узаконеніе не вездѣ исполняется, онъ Министръ Финансовъ въ 5 день Августа сего года, представлялъ о семъ на благоусмотрѣніе Комитета Гг. Министровъ и съ своей стороны полагалъ: подтвердить повсемѣстно о воспрещеніи частнымъ лицамъ приготовлять чеканы и выбивать по нимъ всякаго рода и названія медали, помимо Монетнаго Двора. Комитетъ Гг. Министровъ сообщилъ ему выписку изъ журналовъ своихъ 24 Августа и 28 Сентября, въ коихъ изъяснено: а) что Комитетъ полагалъ заключеніе его предоставить привести въ исполненіе, и b) что Государь Императоръ положеніе онаго Комитета, Высочайше утвердить соизволилъ. (Опуб. Прав. Сен. Ноября 17 дня 1837 года.) (*Сен. В.*)

Одесса, 19-го Ноября.

17-го Ноября, въ Среду, въ чумномъ кварталѣ умерла 1 женщина; остается больныхъ 6. На Молдаванкѣ не было новыхъ случаевъ. Въ городѣ все благополучно.

18-го Ноября, въ Четвертокъ, поступило изъ Молдаванки въ чумный кварталъ 5 человѣкъ; умерла 1 женщина. Остается больныхъ, съ прежними, 10. На Молдаванкѣ не было новыхъ случаевъ. Въ городѣ все благополучно.

19-го Ноября, въ Пятницу, въ городѣ все благополучно. На Молдаванкѣ не было новыхъ случаевъ. Въ чумномъ кварталѣ умерло 2; остается больныхъ 8. (*Од. В.*)

Севастополь, 7-го Ноября.

На нашемъ рейдѣ стоитъ теперь эскадра, пришедшая 26-го Октября изъ Одессы.

9-го числа предполагаетъ сняться съ нашего рейда Контръ-Адмиралъ *Станюковичъ*, съ порученнымъ ему отрядомъ изъ 10-ти вымпеловъ,— для крейсерства у Абхазскихъ или Восточныхъ береговъ Чернаго Моря.— Отрядъ его составляютъ слѣдующія суда: фрегатъ *Бургесъ*; корветы: *Сизополь*, *Ифигенія* и *Мессемврія*; бриги *Меркурій* и *Нарцисъ*; шхуны *Гонецъ* и *Вѣстовой*, и тендеры *Спѣшный* и *Струя*.— Всѣ эти суда новыя, кромѣ прославленнаго *Казарскимъ* въ исторіи нашего флота брига Меркурія, всѣ лучшіе ходоки и красавцы въ своемъ родѣ судовъ.

Здѣсь кстати будетъ сказать нѣсколько словъ объ отличной службѣ флагмана нашего Михайла Николаевича *Станюковича*.

По окончаніи курса наукъ въ Морскомъ Корпусѣ, онъ— какъ отличнѣйшій изъ воспитанниковъ— былъ посланъ, для практики, волонтеромъ на Англійскій флотъ и вскорѣ получилъ тамъ чинъ Мичмана (1804).— Шесть лѣтъ сряду прослужилъ онъ въ Средиземномъ морѣ на Англійскихъ военныхъ судахъ и, въ продолженіе этого времени, находясь въ командѣ Адмирала *Нельсона*, имѣлъ счастіе получить

4) Postanowienie to nie rozciągać w ogólności na osoby, które już otrzymały pensye podług porządku i w terminach, przed jego wydaniem ustanowionych. (Opubl. przez Rz. Senat 17-go Listopada 1837 roku).

— Rządzący Senat, słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, że na osnowie Połączenia Praw tomu 7, Ustawy menniczney, artykułow: 154, 156, 157 i 160, wybijanie rozmaitych rodzajów medali z jakiegokolwiek metallu, zostawiono samey tylko mennicy St Petersburskiey. Dla tego, ułożone naprzód rysunki, utwierdzają się przez Naywyższą Władzę, a potém oddają się do mennicy dla wybicia samych medalów, czy to dla wiedzy skarbowey, czy dla osoby prywatney. Dla potwierdzenia tego, 11-go Września 1814 roku nastało postanowienie Komitetu PP. Ministrów, przez które na skutek przełożenia byłego Głównodowodzącego w St. Petersburgu postanowiono: »Objawić przez Policyą tu w St Petersburgu wszystkim złotnikom i brońnikom, ze wzięciem submissyi na pismie, ażeby ci nie mieli zgoła stęplów do wybijania medalów, dawanych za odznaczenie się, w nagrodę, albo na znak wiekopomney pamiątki zdarzenia, i tych medalów, z jakiegokolwiek metallu, ani przez wyciskanie stęplami, ani przez wyrzynanie z ręki, ani przez wybijanie nie robili i nie przedawali, pod obawą surowej odpowiedzialności: gdyż wszystkie medale, ustanowiane i dawane, nigdzie więcey wybijanemi bydź nie mogą, oprócz Mennicy. Po magazynach zaś, rzędach i kramach ze srebrem o nieprzedawaniu pomienionych medalów także ponowić zalecenie. Również zabronić, tak w Moskwie, jako i po całém Państwie.« Przekonawszy się ze spraw, że wyżey opisane postanowienie nie wszędzie się dopełnia, P. Minister Skarbu, dnia 5 Sierpnia teraźnieyszego roku, przedstawiał o tém do uwagi Komitetu PP. Ministrów i ze swey strony podawał: nanowo zalecić po całém Państwie o zabronieniu osobom szczególnym robić stęple i wybijać wszelkiego rodżaju i nazwania medale, oprócz Mennicy. Komitet PP. Ministrów udzielił mu wypis ze swoich żurnałów 24-go Sierpnia i 28 Września, w których wyrażono: a) że Komitet zamierzył wniosek jego polecić dla przyprowadzenia do skutku, i b) że Cesarz Jego Mość postanowienie Komitetu, Naywyżey utwierdzić raczył. (Opubl. przez Rz. Senat 17-go Listopada 1837 roku). (*G. S.*)

Odessa, 19-go Listopada.

Dnia 17-go Listopada, we środę, w kwartale dżumnym umarła 1 kobiéta; pozostaje chorych 6. Na Mołdawance nie było nowych przypadków. W mieście wszystko pomyślnie.

18-go Listopada, we czwartek, przysłano z Mołdawanki do kwartału dżumnego 5 osób; umarła 1 kobiéta. Pozostaje chorych z uprzedniemi 10. Na Mołdawance nie było nowych przypadków. W mieście wszystko pomyślnie.

19-go Listopada, w piątek, w mieście wszystko pomyślnie. Na Mołdawance nie było nowych przypadków. W kwartale dżumnym umarło 2; zostaje chorych 8. (*G.O.*)

Sewastopol, 7-go Listopada.

W porcie naszym stoi teraz eskadra, która 26-go Października przybyła z Odessy.

Dnia 9-go Kontr-Admirał *Staniukowicz* zamierza wypłynąć z naszey przystani, z poruczonym mu oddziałem z 10 cią chorągwiami, — dla krążenia u brzegów Abchazyi czyli wschodnich morza Czarnego. — Oddział jego składają okręty następujące: fregata *Burgas*; korwety: *Sizopol*, *Ifigenia* i *Mesembrya*; brygi: *Merkury* i *Narcyz*; szkuty: *Goniec* i *Zwiastun*; i tendery *Spieszny* i *Strumień*. — Wszystkie te okręty są nowe, oprócz wsławionego przez *Kazarskiego* w historyi naszey flotty brygu *Merkurego*, wszystkie dobre są do żeglugi i piękne w swoim rodzaju okrętów.

Nie od rzeczy tu będzie powiedzieć kilka słów o odznaczającey się służbie naszego flagmana Michała Nikołajewicza *Staniukowicza*.

Po ukończeniu kursu nauk w Korpusie Morskim, jako naywięcey odznaczający się ze wszystkich wychowańców, wysłany był dla praktyki w liczbie wolonterów na flottę Angielską, i wkrótce otrzymał tam rangę miczmana (1804). — Sześć lat w ciągu przepędził na morzu Sródziemném na Angielskich okrętach wojennych, i w przeciągu tego czasu, znaydując się pod dowództwem Admirała *Nelsona*, miał szczęście otrzymać od

отъ него собственноручное письмо, въ которомъ знаменитѣйшій изъ Адмираловъ благодарилъ Русскаго Мичмана за отличное поведеніе и усердно-дѣятельную службу.

Въ 1810 г., М. Н. *Станюковичъ* произведенъ въ Лейтенанты, возвратился въ Россію и съ тѣхъ поръ постоянно командовалъ разными военными судами Балтійскаго и Черноморскаго Флотовъ. Въ Лейтенантскомъ чинѣ онъ удостоился получить ордена: Владиміра 4-й степени съ бантомъ, за храбрость при блокадѣ Данцига (1813), и Георгія 4-го класса, за 18-ть шестимѣсячныхъ морскихъ кампаній.

Командуя, въ 1821 г., въ Черномъ Морѣ бригомъ *Мингрелія*, искусно вывезъ на немъ изъ Константинополя, при возгорѣвшемся тамъ возмущеніи, Чрезвычайнаго Посланника нашего, Барона *Строганова*, въ Одессу. Причемъ бригъ его, будучи совершенно разоруженъ, по полученіи экстреннаго повелѣнія *вооружиться*, былъ готовъ къ походу менѣе нежели въ сутки; въ Константинополѣ онъ стоялъ подъ видомъ купеческаго судна.

Въ первое путешествіе вокругъ свѣта, въ царствованіе Императора НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА предпринятое, на военныхъ шлюпахъ *Моллеръ* и *Сенявинъ*,— Капитанъ *Станюковичъ* командовалъ шлюпомъ *Моллеръ* съ 1826 по 1830 годъ.

Наконецъ, послѣ 26-ти-лѣтняго командованія различными военными судами, на разныхъ моряхъ, съ разнообразными порученіями,— Капитанъ *Станюковичъ* произведенъ 1-го Января 1837 года въ Контръ-Адмиралы, и назначенъ Бригаднымъ Командиромъ въ Черноморскій Флотъ, гдѣ находился съ своею эскадрою въ маневрахъ, произведенныхъ симъ Флотомъ въ присутствіи Его Императорскаго Величества, 10-го Сентября, и при Высочайшемъ смотрѣ Флоту Сентября 13-го.

Нынѣ Контръ-Адмиралъ *Станюковичъ*, назначенный Начальникомъ помянутаго отряда, отправляется 37-й годъ сряду въ море,— и подналъ флагъ свой на фрегатѣ Бургасъ. Да развѣвается флагъ его навсегда съ честію, какъ развѣвались флаги командуемыхъ имъ судовъ въ продолженіе цѣлой четверти столѣтія! (*Изъ частн. письма.*) (*Р. Инв*)

niego list własnoręczny, w którym naysławnieyszy z Admirałów dziękował Ruskiemu Miczmanowi za odznaczające się sprawowanie, tudzież za gorliwą i czynną jego służbę.

W roku 1810, M. N. *Staniukowicz* podniesiony na Lejtenanta, powrócił do Rossyi i odtąd ciągle dowodził różnemi okrętami wojennemi Flotty Bałtyckiey i Czarnomorskiey. W randze Lejtenanta otrzymał ordery: Sw. Włodzimierza 4-go stopnia z kokardą, za waleczność w czasie blokody Gdańska (1813), i Sw. Jerzego 4-tey klassy, za 18-cie sześciomiesięcznych kampaniy morskich.

Dowodząc w roku 1821, na morzu Czarném brygiem *Mingrelia* zręcznie wywiózł na nim z Konstantynopola, śród wybuchnionego tam buntu, Nadwyczaynego Posła naszego, Barona *Stroganowa* do Odessy. Przy czém bryg jego, będąc zupełnie rozbrojony, po otrzymaniu nadzwyczaynego rozkazu *uzbroić się*, gotów był do wypłynienia mniey, aniżeli w dobę; w Kostantynopolu stał on pod imieniem okrętu kupieckiego.

W czasie pierwszey podróży naokoło świata, pod panowaniem Cesarza NIKOŁAJA PAWŁOWICZA przedsięwziętey, na szalupach wojennych *Moller* i *Sieniawin*, — Kapitan *Staniukowicz* dowodził szalupą *Moller* od 1826 do 1830 roku.

Nakoniec, po 26-cioletniém dowodzeniu rozmaitemi okrętami wojennemi, na różnych morzach, z rozmaitemi zleceniami, — Kapitan *Staniukowicz* mianowany został 1-go Stycznia 1837 roku Kontr-Admirałem, i naznaczony Dowódzcą Brygadnym Flotty Czarnomorskiey, gdzie się też znaydował ze swą eskadrą na manewrach, przez tę Flottę wykonanych w obecności Nayjaśnieyszego Pana 10-go Września, i na przeglądzie Naywyższym Flotty 13-go Września.

Teraz Kontr-Admirał *Staniukowicz*, naznaczony Naczelnikiem pomienionego oddziału, wyjeżdża 37 my raz z kolei na morze, — i wywiesił swą banderę na fregacie Burgas. Niechay jego bandera powiewa zawsze z honorem, jak powiewały bandery dowodzonych przezeń okrętów w ciągu całey ćwierci wieku! (*Z listu prywatnego*). (*R. I.*)

Иркутскъ, 11-го Октября.

6 Октября съ 6-ти почти часовъ вечера замѣченъ былъ необыкновенный красной цвѣтъ близъ сѣверозападнаго горизонта. Около 7-ми часовъ показался на сѣверѣ бѣловатой цвѣтъ сѣвернаго сіянія и въ скоромъ времени замѣчены были красные, по временамъ изчезающіе, столбы. Къ сожалѣнію освѣщеніе луны затмѣвало картину столь рѣдкаго явленія. Сѣверное сіяніе продолжалось, какъ говорятъ, во всю ночь; къ 4 часамъ утра движеніе огненныхъ столбовъ весьма было видимо. Столбы достигали почти до полярной звѣзды. И такъ это явленіе, какъ продолжавшееся около 8 часовъ, должно быть видимо въ большей части сѣвернаго полушарія.

Изъ Якутска. Смотритель тамошнихъ Училищъ увѣдомляетъ, что въ теченіе настоящей половины года замѣчено было сѣверное сіяніе 14 Августа, которое продолжалось во всю ночь. Сверхъ того нѣсколько было слабыхъ сіяній отъ 20 Августа до 2 Сентября. (*Спб. В.*)

Irkuck, 11-go Października.

Dnia 6-go Października od 6-tey prawie godziny wieczorem, dostrzeżono niezwyczayną czerwoność blizko północno-zachodniego horyzontu. Około godziny siódmey ukazał się na północy białawy kolor Zorzy Północney i wkrótce uyrzano czerwone słupy, powoli znikające. Szkoda, że światło xiężyca ćmiło widok tak rzadkiego zjawiska Zorza Północna trwała, jak mówią, przez noc całą; do czwartey zrana ruch słupów ognistych nader był widzialny. Słupy dosięgały prawie gwiazdy polarney. Fenomen ten, jako około ośmiu godzin trwający, musiał bydź widziany na większéj części półkuli północney.

Z Jakucka. Dozorca Szkół tamecznych uwiadamia, że w przeciągu tego półrocza widziana była Zorza Północna 14-go Sierpnia, która przez całą noc trwała. Nadto było kilka słabszych zorz północnych, od 20-go Sierpnia do 2-go Września. (*G. S. P.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 7-го Декабря.

Е. К. Выс. Принцъ *Августъ* Прусскій, 6 ч. с. м. утромъ отправился въ Берлинъ.

— Изъ Тріеста пишутъ отъ 1-го Декабря: „Вчера въ 7 часовъ утра Эрцъ-Герцогъ *Іоаннъ* при салютахъ артиллеріи съ моря и твердой земли, отправился отсюда въ Штейермаркъ. Искреннѣйшія желанія жителей нашего города провожали Е. Импер. Высоч., который обѣщалъ вскорѣ возвратиться въ нашъ городъ. Въ слѣдующую ночь отправился также Е. Кор. Выс. Принцъ *Адальбертъ* Прусскій на Императорскомъ пароходѣ *Марія-Анна* въ Венецію. Принцъ намѣренъ оттуда предпринять путь чрезъ провинціи, и предъ возвращеніемъ своимъ въ отечество, удостоить насъ еще разъ своимъ посѣщеніемъ."

— (Лейпц. газ.) Два уже дня пугаютъ насъ извѣстіемъ о появленіи заразы на двухъ пунктахъ восточной Галиціи, и даже будто этотъ недоброй гость появился въ Бродахъ и Лембергѣ. Но во всякомъ случаѣ, этотъ слухъ кажется преувеличенъ, хотя предупредительныя средства со стороны здѣшняго Правительства, которое въ семъ отношеніи заслуживаетъ названіе предохранительной стѣны всей западной Европы, неоспоримы. Усиленія кордона, и отправленіе 20 врачей на мѣсто опасности, принадлежатъ къ предохранительнымъ мѣрамъ, предпринятымъ нашимъ Правительствомъ.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 7 go Grudnia.

J. K. W. Xiąże *August* Pruski, wyjechał, d. 6 b. m. rano, do Berlina.

— Donoszą z Tryestu pod d. 1 Grudnia: „Wczora o godz. 7 rano, Arcy-Xiąże *Jan* śród salw artylleryi z lądu i morza wyjechał do Styryi. Nayżywsze życzenia mieszkańców naszego miasta, przeprowadzały J. Ces. Wys. i Arcy-Xiąże obiecał prędki nam powrót. Następującey nocy wyjechał także J. Kr. Wys. Xiąże *Adalbert* Pruski na Cesarskim parochodzie *Maria-Anna* do Wenecyi. Xiąże zamyśla stamtąd przedsięwziąć podróż przez prowincye i przed powrotem do oyczyzny zaszczycić nas jeszcze raz swoją obecnością.

—(Gaz. Lips.) Od dwóch dni trwoży nas wiadomość o wybuchnieniu zarazy we dwóch mieyscach Galicyi wschodniey, a nawet ma się już znaydować w Brodach i we Lwowie. Lecz w każdym jednak przypadku, pogłoska ta zdaje się bydź przesadzoną, chociaż niemożna zaprzeczyć zaradczym środkom ze strony Rządu tuteyszego, który w tym względzie zasługuje na nazwanie przedmurza całey Europy zachodniey. Wzmocnienie kordonu i wysłanie 20 lekarzy na mieysce niebezpieczeństwa, należą do zapobiegających środków przez Rząd przedsięwziętych.

Прага, 21-го Ноября.

Нѣмецкія, и можетъ быть по нимъ Французскія и Англійскія газеты, вѣроятно будутъ говорить о возмущеніи въ Богеміи, которое впрочемъ, если разсмотрѣть ближе, такъ незначительно, что едва стоитъ упоминать объ немъ. Въ имѣніи Вотицъ крестьяне доставляли Правительству извѣстное количество пера; требованіе ихъ нѣсколько лѣтъ замедлено, и когда помѣщикъ, Графъ *Вратиславъ* опять оное возобновилъ, крестьяне отвыкнувъ отъ этой дани, не хотѣли оной заплатить. Графъ жаловался, выигралъ процессъ и когда пришелъ земской приказъ, подданные нехотѣли принять его, произвели безпорядки. Число упорныхъ было велико; надобно было употребить военную силу и кончить дѣло.— По кражи, грабительства и убійства съ нѣкотораго времени усилились. Многіе злодѣи уже пойманы, другихъ ищутъ. По дорогамъ такъ небезопасно, что многимъ легкимъ и грузнымъ почтовымъ экипажамъ дается военный конвой. (*A.P.S.Z.*)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 5 го Декабря.

Король, на основаніи двухъ постановленій 1823 и 1830 годовъ, назначилъ коммиссію изъ девяти членовъ, которая должна заниматься повѣркою и утвержденіемъ счетовъ за 1837 годъ. Начальникомъ оной Перъ, Маркизъ *Одифре*.

— Сегодня въ церкви дома Инвалидовъ совершена панихида по воинамъ убитымъ подъ Константиною. Наружность церкви и именно со входа обита была чернымъ, равно какъ и внутренность оной. Освѣщеніе внутри было великолѣпно и со вкусомъ. На каждой колоннѣ повѣшенъ былъ щитъ, на которомъ золотыми буквами означено имя каждаго, погибшаго подъ Константиною. Оркестръ игралъ обѣдню, сочиненную нарочно на этотъ случай Г-мъ *Берліоцъ* Предъ олтаремъ было нѣсколько креселъ для Парижскаго Архіепископа и его духовенства. Напротивъ ихъ три кресла оставлены для Принцевъ. Подъ куполомъ церкви, который также обитъ чернымъ, возвышался прекрасный катафалкъ, украшенный вокругъ арабскими знаменами на которомъ стоялъ гробъ съ останками Генерала *Дамремона*, мундиръ его, эполеты, шляпа и шпага. При подошвѣ катафалка стояли Генералъ - Лейтенанты *Мортемаръ*, *Нейгръ*, *Кольбертъ* и *Роголътъ де Флери*. За каждымъ изъ этихъ Генераловъ стоялъ унтеръ - офицеръ того же полка. Катафалкъ окружали помосты, назначенные для дамъ, дипломатическаго корпуса, чиновниковъ и членовъ обѣихъ Палатъ. Въ числѣ дипломатовъ замѣтили Папскаго Нунція, Греческаго Посланника въ національномъ мундирѣ и много Испанскихъ и Португальскихъ мундировъ. Между множествомъ военныхъ чиновъ обратили на себя взоры всѣхъ три Офицера въ арабскихъ костюмахъ. Это были *Юссуфъ* Бей, его братъ и Полковникъ *Маре*. Въ 12 часовъ пушечные выстрѣлы изъ дома Инвалидовъ возвѣстили о прибытіи Принцевъ. Герцоги *Орлеанскій*, *Омальскій* и *Монпансье* заняли свои мѣста и началась служба. По окончаніи оной Парижскій Архіепископъ раздавалъ благословенія и *de profundis* окончило эту церемонію, и вскорѣ потомъ громъ орудій возвѣстилъ, что Франція отдала послѣдній долгъ храбрымъ сынамъ своимъ.— Церковь Инвалидовъ завтра и послѣ завтра съ 10 до 4 часовъ будетъ открыта для публики.

— *Charte de 1830* опровергаетъ слухъ распространенный во многихъ журналахъ, что Правительство занимается преобразованіемъ артиллеріи Парижской національной гвардіи.

— Г. *Биньонъ* въ видѣ письма къ Г. *Фирминъ-Дидо* издалъ брошюру, въ которой усильно желаетъ, чтобы хищническому перепечатыванію Бельгійцевъ положить конецъ и обезопасить собственность Французскихъ писателей Это нужнѣе всего сдѣлать теперь, потому, что когда Парижъ и Брюссель будутъ соединены желѣзною дорогою, то всѣ вѣтви промышленности, находящіяся въ связи съ книжною торговлею, будутъ уничтожены. Г-нъ *Биньонъ* говоритъ, что надобно добровольно или силою вытребовать отъ Белгійскаго Правительства, чтобы оно ограничило безсовѣстность перепечатывателей.

— Вчера сдѣланъ со стороны полиціи обыскъ въ домѣ одного изъ чиновниковъ, служащихъ при здѣшнемъ телеграфѣ и забраны разныя бумаги.

— Въ прошлую Субботу спущенъ на воду въ Гаврѣ пароходъ *Тагъ*. Это величайшій пароходъ изъ всѣхъ построенныхъ доселѣ во Франціи. Онъ можетъ вмѣстить 150 тоннъ угля, 200 тоннъ товаровъ и сверхъ того устроенъ для 100 пасажировъ. Этотъ пароходъ назначенъ для плаванія между Гавромъ, Виго, Порто, Лиссабономъ и Кадиксомъ. Надѣются, что поѣздку изъ Гавра въ Лиссабонъ, вклю-

Praga, 21 Listopada.

Niemieckie — a może z nich Francuzkie i Angielskie — gazety; będą zapewna donosiły o rozruchach w Czechach, lecz te tak mało są znaczące, iż bliżey je rozważywszy, zaledwo zasługują na wspomnienie. W majętności Wotitz, powinni byli poddani dawać zwierzchności pewną ilość pierza; wybieranie ich przez niejaki przeciąg lat zostało zaniedbaném, i gdy właściciel dóbr, Hrabia Wratisław, znowu je odnowił, odmówili wieśniacy, odzwycajeni od tey daniny, uiścić ją. Hrabia zaskarżył, wygrał sprawę i gdy przyszedł rozkaz, poddani niechcieli go przyjąć i dopuścili się niejakich excessow. Liczba uporczywych była wielka, trzeba więc było użyć siły woyskowey, ażeby rzecz przywieść do porządku. — Od niejakiego czasu wiele zdarzyło się przypadkow kradzieży, rabunkow i zabóystw. Wielu złoczyńców już poymano, a innych ścigają. Drogi tak są niebezpieczne, że na wielu mieyscach do poczty wolney i wozowey dodawane są eskorty woyskowe. (*A.P.S.Z.*)

F r a n c y a.

Paryż, dnia 5 Grudnia.

Król na zasadzie dwóch postanowień z lat 1823 i 1830, mianował Kommissyą złożoną z dziewięciu członków, która ma się zająć rozstrząśnieniem i uregulowaniem rachunków roku etatowego 1837. Na czele jey jest Par, Margrabia *Audiffret*.

— Dzisia w kościele domu inwalidów odbyło się nabożeństwo żałobne, za poległych pod Konstantyną wojowników. Kościoł był wewnątrz podobnież i główny wchód jego czarno wybity. Oświecenie wewnątrz było spaniałe i gustownie urządzone. Na wszystkich filarach były zawieszone tarcze, obeymujące złotemi literami imiona i nażwiska tych wszystkich, którzy polegli pod Konstantyną. Orkiestra wykonała mszę żałobną, umyślnie do tego obrzędu przez P. *Berlioz* napisaną. Przed ołtarzem stało kilka krzeseł, naznaczonych dla Arcybiskupa Paryzkiego i jego duchowieństwa. Naprzeciw tych na drugiey stronie przygotowane były trzy siedzenia dla Xiążąt. Pod kopułą kościoła, która również obita była żałobą, wznosił się piękny katafalk, naokoło Arabskiemi chorągwiami przyodobiony, na którym były złożone zwłoki Jenerała *Damrémont*, jego mundur, szlify, kapelusz i szpada. Przy katafalku stali Jenerał-Porucznicy *Mortemart*, *Neigre*, *Colbert* i *Rohault de Fleury*. Za każdym z nich stał podoficer teyże broni. Oddzielne siedzenia dla Dam, Ciała dyplomatycznego, urzędników i członków obu Izb, były urządzone naokoło katafalku; z członków dyplomacyi, uważano Nuncyusza Papiezkiego i Posła Greckiego w stroju narodowym, oraz wiele Hiszpańskich i Portugalskich mundurow. W liczném gronie woyskowych zwracano szczególniey uwagę na trzy Arabskie mundury, byli to: *Jussuf*-Bey, jego brat i Półkownik *Marey*. O godzinie 12-ey obwieściły działa przybycie do kosciola Królewiczów, to jest: Następcy tronu Xięcia *Orleańskiego*, oraz Xiążąt *Aumale* i *Montpensier*. Jak tylko przybyli, zaczęła się msza żałobna, po której dawał Arcybiskup Paryzki benedykcyą, a *de profundis* zakończyło tę ceremonię, i wkrótce potém huk dział oznaymił, że Francya walecznym swym synom okazała ostatni honor. — Kościoł inwalidów będzie jeszcze przez jutro i pojutrze dla publiczności otwarty.

— *Charte de 1830* zaprzecza wiadomości udzieloney przez rozmaite dzienniki, że Rząd zaymuje się nowym urządzeniem artylleryi Paryzkiey gwardyi narodowey.

— P. *Bignon* w kształcie listu do P. *Firmin-Didot* wydał pisemko, w którém usilnie nalega, ażeby łupieżnemu przedrukowywaniu w Belgii, położono koniec i zabezpieczono własność literacką pisarzy Francuzkich. Jest to teraz rzeczą bardziey konieczną, aniżeli kiedykolwiek: gdyż jeśli dopiero Paryż i Bruxella połączone będą drogą żelazną; tedy wszystkie gałęzie przemysłu, zostające w związku z handlem księgarskim, do szczętu będą zniszczone. P. *Bignon* mówi, iż trzeba sposób dobry albo gwałtowny, wymodz na Rządzie Belgickim, ażeby zbrodni przedrukowywania położyć koniec.

— Wczora policya robiła przeszukiwania u jednego z urzędników, przeznaczonego do tuteyszego telegrafu, i zabrała rozmaite papiery.

— W przeszłą sobotę w Hawrze spuszczony został z warsztatu parochod *Tage*. Jest to naywiększy z wybudowanych dotychczas we Francyi statków parowych. Może podeymować 150 beczek węgli i 200 beczek towarow i nadto pomieścić 100 passażerów. Parochod ten przeznaczony jest do kommunikacyi pomiędzy Hawrem, Vigo, Porto, Lisboną i Kadyxem. Spodziewają się, iż drogę z Hawru do Lisbony włącznie z pobytem w Vi-

чая остановку въ Виго и Порто можно будетъ сдѣлать въ 86 часовъ.

— По письмамъ изъ Байонны отъ 30-го прош. м. *Донъ-Карлосъ* 26-го ч. былъ еще въ Амуррїо и слухи о приближенїи *Эспартеры* къ Валкарлосъ не подтвердились. Генералъ *Герге*, какъ слышно, прощенъ *Донъ-Карлосомъ*. При Виллафранкѣ, будто собралось 15,000 чел., которые ожидаютъ только прибытія *Донъ-Карлоса*, чтобы вторгнуться снова въ Кастилію.

— Въ письмѣ изъ Пампелоны отъ 26-го ч. этотъ городъ представляютъ все еще въ движенїи, и знатнѣйшїе жители онаго подписали протестъ противу приговора, которымъ Генералъ Леонъ *Иріарте* осужденъ на смерть. *Эспартеро* приказалъ занять посты національной гвардіи линейнымъ войскамъ и наложилъ на городъ контрибуцїю въ 50,000 раціоновъ.

— Правительство въ Мадритѣ рѣшительно начинаетъ дѣйствовать. *Эспартеро* возстановляетъ нарушенную во всей арміи военную дисциплину. Въ столицѣ слѣдятъ убійцъ Генерала *Кеезады*. *Мендизабалъ* начинаетъ опасаться на счетъ своихъ богатствъ и прибѣгнулъ подъ покровительство Англійскаго Посланника Г-на *Вилліера*, отъ коего получилъ паспортъ въ Португалію. — Многїе чиновники удалены изъ Военнаго Министерства.

6-го Декабря.

Великій Референдарій Палаты Перовъ давалъ вчера обѣдъ, на который приглашены Г. *Моле* и *Тьеръ*. Обстоятельство это тѣмъ болѣе обратило вниманїе въ дипломатическихъ собраніяхъ, что въ одномъ еженедѣльно выходящемъ журналѣ, состоящемъ подъ Министерскимъ вліяніемъ, прежестоко нападаютъ на Герцога *Деказскаго* за то, что онъ поддерживалъ выборъ Г-на *Тьера* въ Либурнѣ.

— Г. *Видокъ* въ многихъ здѣшнихъ журналахъ опубликовалъ письмо, въ которомъ объявляетъ ложными распространенные на счетъ его слухи. Взятыя у него бумаги были его собственностію и онъ самъ уже 8 дней напрасно настаиваетъ на строгое судебное изслѣдованїе, которое еще вовсе неначато.

— По письмамъ изъ Мадрита отъ 28-го ч., тамъ произошли нѣкоторые безпорядки, однако вскорѣ опять усмирены; предлогомъ къ нимъ было возвышенїе цѣны на хлѣбъ. Изъ членовъ національныхъ представителей многихъ еще не доставало, особенно изъ Валенціи, Каталоніи и Андалузіи. Вниманїе Правительства обращается преимущественно на провинцїю Эстремадуры, гдѣ Карлистскій корпусъ подкрѣпляемый Мигуэлистами сосѣдственной Португалїи, ежедневно возрастаетъ. Генералъ *Мендесъ-Виго* отправится туда какъ Генералъ Намѣстникъ. 28 ч. въ Сенатѣ прочитанъ проектъ адресса въ отвѣтъ на тронную рѣчь. Говорятъ, что Маркизъ *Эспеха* принялъ должность Посланника въ Парижѣ, и уже приготовляется къ отъѣзду. Между кандидатами въ должность Военнаго Министра, считаютъ также Генерала *Нарваэса*.

7-го Декабря.

Третьяго дня Король давалъ частную аудїенцію Барону *Демуссо де Живре*, прибывшему изъ Лондона съ депешами Генерала *Себастіани*.

— *Мониторъ* увѣдомляетъ сегодня, по Лондонскому жур. *True Sun*, что Герцогъ *Немурскій* на возвратномъ пути своемъ 22 Ноября изъ Африки, останавливался на якорѣ въ Гибралтарѣ, и гарнизономъ сего города равно и находящимися на рейдѣ кораблями встрѣченъ съ надлежащими почестями. Принцъ, сдѣлавъ смотръ войскамъ гарнизона, 23-го ч. на Французскомъ пакетботѣ опять отплылъ въ Тулонъ.

— Въ прошлое Воскресенье собрались всѣ находящїеся въ Парижѣ глухо-нѣмые на пиршество, подъ начальствомъ Г-на *Бертье*, Профессора Парижскаго заведенія Глухонѣмыхъ, чтобы праздновать день, въ которой за 125 предъ симъ лѣтъ родился Аббатъ *д'Эпе*.

— Молодой *Эме*, задержанный недавно на Тюильерійскомъ дворѣ съ зараженнымъ пистолетомъ, отправленъ въ Бисетръ. Ему за нѣсколько времени при наборѣ по жребію пришлось идти въ военную службу, но онъ старался освободиться отъ службы основываясь на томъ, что братъ его уже служитъ въ полку. Хотя причина эта была важною, впрочемъ, вѣрно по другому какому обстоятельству, оставлена безъ уваженія, и *Эме* хотѣлъ теперь, по его показанїю, сдѣлать что нибудь замѣчательнаго, чтобы подвергнуться аресту, надѣясь, что желанїе его лучше будетъ разсмотрѣно и принято въ уваженїе.

— *Journal de Paris* подъ статьею *Извѣстія изъ Испаніи*, содержитъ слѣдующее: Притѣсненія причиняемыя Карлистскими начальниками неподалеку столицы, заставили Испанское Правительство требовать отъ Генерала *Эспартеры*, отдѣлить нѣкоторыя войска отъ его арміи, для защиты внутренно-

go i Porto odbyć można będzie w 86 godzin.

— Podług listów z Bayonny pod d. 30 z. m., *Don-Carlos* d. 26 był jeszcze w Amurrio, a wieści o zbliżeniu się *Espartery* pod Valcarlos, nie potwierdziły się. Mówią, że Jenerał *Guergue* został ułaskawiony przez *Don Carlosa*. Pod Villafranca miało się zgromadzić około 15,000 ludzi, którzy oczekują przybycia *Don-Carlosa*, ażeby znowu wtargnąć do Kastylii.

— List z Pampelony pod d. 26 z. m. opisuje to miasto zostające ciągle jeszcze w wielkiém wzburzeniu, i donosi, że znakomitsi mieszkańcy podpisali protestacyą przeciwko wyrokowi, którym Leona *Iriarte* na śmierć skazano. *Espartero* stanowiska gwardyi narodowey, zastąpił woyskami liniowemi, a na miasto nałożył kontrybucyą 50,000 racyy.

— W Madrycie Rząd sprężyście działać zaczyna. *Espartero* przywraca w całey armii nadwerężoną karność woyskową. W stolicy śledzą zabóyców Jenerała *Quesady*. *Mendizabal* lękać się zaczyna o swe skarby i udał się pod protekcyą Posła Angielskiego P. *Villiers*, od którego uzyskał pasport do Portugalii. — Wielu urzędników usunięto z Ministeryum woyny.

Dnia 6.

Wielki Referendarz Izby Parów, dawał wczora obiad, na który zaproszeni byli PP. *Molé* i *Thiers*. Okoliczność ta wzbudziła tém większą uwagę w salonach politycznych, że w pewnym pod wpływem Ministeryalnym wychodzącym tygodniowie dzienniku, Xięciu *Decazes* czynią naymocnieysze wyrzuty, za to że wspierał wybor P. *Thiers* w Libourne.

— P. *Vidocq* w wielu dziennikach tuteyszych ogłosił list, w którym zbija fałszywe rozszerzone względem niego pogłoski. Zabrane mu papiery, były jego własnością, i sam od dni ośmiu nadaremnie żąda ścisłego sądowego wyśledzenia, które całkiem się jeszcze nie zaczęło.

— Podług listu z Madrytu pod d. 28, zaszły tam niejakie rozruchy; jednak wkrótce znowu uśmierzone zostały; pozorem do tego było podniesienie się ceny chleba. Z członków reprezentacyi narodowey, wielu jeszcze niedostawało, szczególniey z Walencyi, Katalonii i Andaluzyi. Baczność Rządu zwraca się szczególniey na prowincyą Estremadury, gdzie korpus Karolistowski, wspierany przez Miguelistów Portugalii sąsiedzkiey, codziennie wzrasta. Jenerał *Mendez-Vigo* miał tam się udać, jako Namiestnik Jeneralny. Dnia 28 w Senacie przeczytano projekt adressu, jako odpowiedź na mowę tronową. Słychać, że Margrabia *Espeja* przyjął urząd Posła w Paryżu i czyni już przygotowania do odjazdu. Pomiędzy kandydatami na Ministra Woyny, wymieniają także Jenerała *Narvaez*.

Dnia 7.

Zawczora udzielił Król szczególną audyencyą Baronowi *Desmousseaux-de-Givré*, który przybył z depeszami od Jenerała *Sebastiani*.

— *Monitor* donosi dzisia podług gazety Londyńskiey *True Sun*, że Xiąże *Némours* powracając z Afryki d. 22 List., zarzucił kotwicę przed Gibraltarem i został przyjęty z należnemi godności swojey honorami od załogi tego miasta i znaydujących się w porcie okrętów. Xiąże po przeglądzie woysk załogi, wypłynął do Tulonu d. 23 na francuzkim statku pocztowym *le Phare*.

— W przeszłą niedzielę zgromadzili się wszyscy w Paryżu obecni głuchoniemi na ucztę pod przewodnictwem P. *Berthier*, Professora Paryzkiego Instytutu głuchoniemych, dla obchodu dnia, w którym przed 125-ciu laty narodził się L'Abbé *de l'Epée*.

— Młody *Aimé*, którego nie dawno aresztowano na dziedzińcu Tuilleryow z nabitym pistoletem, odprowadzony został do Bicetre. Przed niejakim czasem przy konskrypcyi, wypadł nań los iść do woyska, lecz on starał się uwolnić od służby na zasadzie, że już miał brata w woysku. Chociaż przyczyna ta była ważną; jednak zapewna przez jakąś omyłkę, nie znalazła uwagi; zatém *Aimé*, podług swojego wyznania, chciał uczynić coś odznaczającego się, ażeby bydź aresztowanym: gdyż się spodziewał, iż żądanie jego będzie potém dokładniey rozpatrzone.

— *Journal de Paris* pomiędzy *Wiadomościami z Hiszpanii*, zawiera co następuje: „Uciski, których się dopuszczają dowódzcy Karolistowscy w blizkości stolicy, spowodowały Rząd Hiszpański, iż wezwał Jenerała *Espartero*, ażeby oddzielił część woysk ze swojey armii, dla bronienia środka kraju przeciwko bandom bun-

сти области отъ шаекъ инсургентовъ. Но *Эспартеро*, совсѣмъ не желая удовлетворять сему воззванію, отвѣчалъ, что находящіеся подъ его начальствомъ 70 баталіоновъ едва достаточны, чтобы удержать Карлистовъ въ Наваррѣ и съ успѣхомъ продолжать дѣйствія. При такихъ обстоятельствахъ ничего болѣе неостается Правительству, какъ поставить нѣкоторое число національныхъ гвардейцевъ въ городахъ, которымъ наиболѣе угрожать будутъ Карлисты. Величайшее зло для Правительства при прекращеніи сообщеній, есть то, что нельзя отправлять депешей въ нѣкоторые важнѣйшіе города,— зло, которому вмѣстѣ подвергаются частныя корреспонденціи. Отвѣтъ *Эспартеры* произвелъ въ Мадритѣ общее и тѣмъ большее впечатлѣніе, что тамъ почитали дѣла *Донъ-Карлоса* совершенно уже уничтоженными."

9-го Декабря.

Сегодня предъ полуднемъ Австрійскій Посланникъ въ частной аудіенціи имѣлъ честь поднести Его Велич. увѣдомительное письмо отъ своего Императора, по случаю кончины Его Импер. Высоч. Эрцгерцога Австрійскаго *Александра*. Король съ сегодняшняго дня наложилъ трауръ на 7 дней.

— Принцъ *Капуанскій* съ молодою своею супругою прибылъ въ Тулонъ; слышно, что они нѣсколько мѣсяцевъ проведутъ въ Парижѣ и въ Лондонѣ.

— Третьяго дня вечеромъ гробъ съ бренными останками Генерала *Дамремона*, въ присутствіи фамиліи умершаго, генеральнаго штаба дома Инвалидовъ и большаго числа Офицеровъ, спущенъ въ погребъ церкви дома Инвалидовъ. Присемъ находилось все духовенство сей церкви. Вся траурная церемонія и приготовленія къ ней стоили 70,000 фр.

— По письмамъ изъ Байонны отъ 5 ч. с. м. тамъ носился слухъ, что *Донъ-Карлосъ* съ 12-ю баталіонами хотѣлъ предпринять вторичную экспедицію въ Кастилію. (*A.P.S.Z.*)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 5 го Декабря.

Вчера Принцесса *Софія Матильда* посѣщала Королеву и Герцогиню *Кентскую*. Отъѣздъ двора въ Виндзоръ все еще неназначенъ.— Лордъ Лейтенантъ Ирландіи въ Субботу имѣлъ прощальную аудіенцію у Королевы и потомъ немедленно отправился въ Дублинъ.

— Верхняя Палата въ Субботу имѣла непродолжительное засѣданіе, въ которомъ были только четыре Пера. Ни о чемъ болѣе не разсуждали, какъ только о формальномъ принятіи билл касательно приготовленія патентовъ для мирныхъ судей.

— Въ субботу въ 12 часовъ по полуночи здѣсь былъ такой сильной туманъ, что никто неосмѣлился выдти изъ дома, и всѣ экипажи на улицахъ должны были остановиться.

— Маіоръ *О'Догерти*, служившій въ Португалліи подалъ 29 ч. Лорду Пальмерстону просьбу, ходатайствуя болѣе нежели за 500 Англичанъ, которые за военныя услуги имѣютъ свои требованія отъ Португальскаго Правительства. Министръ приказалъ изложить дѣло подробнѣе, и Маіоръ *О'Догерти* не сомнѣвается, что Британское Правительство предприметъ мѣры для удовлетворенія этихъ людей.

— Изъ Гаити увѣдомляютъ отъ 23 Октября, что Президетъ *Бойеръ* издалъ прокламацію, въ которой говорить, что если объявленная миссія Французскихъ Коммиссаровъ для уничтоженія требованій, которыя имѣетъ Франція на Гаити, представится дружелюбною, онъ приметъ ее ласково, въ противномъ же случаѣ призоветъ націю къ защищенію ея независимости. (*A.P.S.Z.*)

Германія.

Штутгартъ, 5-го Декабря.

Оба Принца Монфортскіе прибыли сюда обратно изъ Милана и оставили тамъ отца своего выздоровѣвшаго отъ болѣзни. (*A.P.S.Z.*)

Испанія

Мадритъ, 27-го Ноября.

Мѣсто Посланника въ Парижѣ предложено Сенатору Маркизу *Еспехѣ*, который впрочемъ вчера вечеромъ еще не принялъ его. Слышно, что онъ откажется отъ предложенной ему чести, потому что это не согласно съ состояніемъ его финансовъ.

— Королевскимъ декретомъ отъ 24 Ноября Донъ Мигуэль *Кабрера де Наваресъ* назначенъ политическимъ начальникомъ Мадритской области.— *Espagnol* содержитъ письмо изъ Кадикса отъ 12 Ноября, что 1,000 плѣнныхъ Карлистовъ приведены туда изъ Мадрита, и что конвой ихъ 400 ч. пѣхоты и 100 конницы, останется въ Андалузіи. По извѣстіямъ изъ

townniczym. Lecz *Espartero* daleki od zadość uczynienia temu wezwaniu, odpowiedział, że znaydujące się pod jego rozkazami 70 batalionów, zaledwie są dostatecznemi do powściągnienia Karolistów w Nawarrze i dobrego prowadzenia skutecznie dalszych działań swoich. Pośród takich okoliczności, Rządowi nie pozostaje nic więcey, jak postawić pewną liczbę gwardzistów narodowych w tych miastach, które naywięcey zagrożone będą przez Karolistów. Naywiększą przeszkodą dla Rządu przez zerwanie kommunikacyi, jest niemożność, w którey się znayduje, przesłania depeszy do jakiegokolwiek ważnieyszego miasta,— przeszkoda, która razem się tycze korrespondencyy prywatnych. Odpowiedź *Espartery* sprawiła w Madrycie powszechne i tém większe wrażenie, że tam uważano sprawę *Don Carlosa* jako już całkiem zniszczoną."

Dnia 9.

Dzisia przed południem Poseł Austryacki na audyencyi prywatney, miał honor złożyć J. Kr. Mości list swojego Monarchy, uwiadamiający o zgonie J. Ces. Wys. Arcy-Xięcia *Alexandra* Austryackiego. Z tey przyczyny Król od dnia dzisieyszego na tydzień przywdział żałobę.

— Xiąże *Capuy* z młodą swą małżonką przybył do Tulonu; mówią, iż mają zamiar przepędzić kilka miesięcy w Paryżu i Londynie.

— Zawczora wieczorem, truna ze zwłokami Jenerała *Damrémont*, w obec rodziny zmarłego, Jeneralnego Sztabu domu inwalidów i wielkiey liczby oficerów, spuszczona została do sklepu kościoła domu inwalidów Całe duchowieństwo tego kościoła było temu obecne. Obchód żałobny i przygotowania do niego kosztować miały 70,000 franków.

— Podług listów z Bayonny pod d. 5 t. m., utrzymywała się tam pogłoska, że *Don Carlos* we 12 batalionów chce przedsięwziąć powtórną wyprawę do Kastylii. (*A.P.S.Z.*)

Brytania Wielka i Irlandya.

Londyn, dnia 5 go Grudnia.

Wczora Xiężniczka *Zofia Matylda* odwiedzała Jey Kr. Mość i Xiężnę *Kent*. Odjazd dworu do Windsor, jeszcze nieoznaczony.— Lord Namiestnik Irlandyi w sobotę miał audyencyą pożegnalną u Królowey, i wkrótce potém wyjechał z powrótem do Dublinu.

— Izba Wyższa odbywała w sobotę krótkie posiedzenie, na którém czterech tylko Parów było obecnych. Roztrząsano było na niém o formalném przyjęciu bilu względem wydawania patentów dla sędziów pokoju.

— W sobotę o samém południu była tu tak wielka mgła, że nikt nieważył się wychodzić z domu i wszystkie powozy na ulicach zatrzymać się musiały.

— Major *O'Doherty*, który służył w Portugalii, d. 29 z. m. podał Lordowi *Palmerston* prośbę ze strony więcey jak 500 anglików, którzy za pełnioną służbę woyskową jeszcze mają pretensye do Rządu Portugalskiego. Minister kazał dokładnie wyłożyć bliższe szczegóły rzeczy i Major *O'Doherty* niewątpi, że Rząd Angielski przedsięweźmie środki dla poparcia prawa tych osob.

— Z Hayty pod d. 23 Paździer. donoszą, że Prezydent *Boyer* wydał odezwę, w którey oświadczył, iż jeśliby zapowiedziana missya Kommissarzy Francuzkich dla unikczemnienia żądań, jakie czyni Francya do Hayty, była w sposobie pokoju, tedy przyymie ją po przyjacielsku, lecz w przeciwnym razie, wezwie narod do bronienia swey niezawisłości. (*A.P.S.Z.*)

Niemcy.

Sztutgard, 5 Grudnia.

Oba Xiążęta Montfort znowu przybyli tu z Medyolanu i zostawili tam swojego oyca, który wyzdrowiał już ze swojey choroby. (*A.P.S.Z.*)

Hiszpania.

Madryt, dnia 27 Listopada.

Urząd Posła w Paryżu proponowany został Senatorowi Margrabiemu *Espeja*, który go jednak wczora wieczorem jeszcze nieprzyjął. Rozumieją, iż wymówi się od podawanego mu zaszczytu: gdyż to niezgadza się z jego majątkiem.

— Przez dekret Królewski 24 Listopada Don Miguel *Cabrera de Nevares*, mianowany został Szefem politycznym prowincyi Madryckiey. — *Espagnol* zawiera list z Kadyxu pod 12 Listopada, w którym donoszą, że 1000 więźni Karolistowskich z Madrytu tam przybyło, i że eskorta ich ze 400 ludzi piechoty i 100 jazdy pozostanie w Andaluzyi — Podług wiadomości z Murcyi,

(2)

Мурціи хотя снята осада съ провинціи, но аресты все еще продолжаются.

— Строгія мѣры *Эспартеры*, и то обстоятельство, что онъ, для наказанія немногихъ виновныхъ, взялъ съ собою всю свою армію и чрезъ то прекратилъ военныя дѣйствія, приняты здѣсь съ большимъ неудовольствіемъ. (*A.P.S.Z.*)

Португалія.

Лиссабонъ, 28-го Ноября.

Адмиралъ Сиръ *Вилліамъ Гаджъ* отправляется сегодня въ Англію на *Гестингсѣ* на которомъ и фамилія Лорда *Говарда де Вальденъ* возвращается домой. Въ Воскресенье и вчера даны были ему прощальные обѣды Г-мъ *Боа ле Комтъ* и Лордомъ *Говардомъ*; на первомъ были всѣ иностранные Послы находящіеся въ Лиссабонѣ. Королева изъявила свое сожалѣніе объ отъѣздѣ Адмирала и увѣрила его, что она чувствуетъ себя должницею передъ нимъ за ревность его въ пользу Ея Велич. Лордъ *Говардъ* представилъ потомъ Королевѣ и Королю новаго Адмирала, и они его приняли благосклонно.

— Кортесы занимались до сихъ поръ главнымъ образомъ ограниченіемъ уложенія 1820. Теперь споры о томъ кончены и, говорятъ, новая книга законовъ скоро будетъ публикована. Опасались, что Лиссабонскіе вольнодумцы, которые противятся всякой модификаціи уложенія, станутъ собираться и возставать противу перемѣнъ, но до сихъ поръ они еще необнаружили ничѣмъ своего неудовольствія.

— Хартійскіе и Мигуэлистскіе Гериласы кажется разсѣяны, по крайней мѣрѣ объ нихъ не слышно и Португалія спокойна. Четыре полка егерей которые посланы были въ Трасъ-осъ-Монтесъ, возвратились въ Порто.

— У насъ давно уже нѣтъ дождя, и во многихъ округахъ опасаются на счетъ будущей жатвы. (*A.P.S.Z.*)

Турція.

Въ письмѣ изъ Константинополя отъ 8 Ноября въ *Morning-Chronicle* сказано: дѣло Полковника *Консидина* наконецъ рѣшено; Турки не соглашаются воспользоваться службою офицеровъ, которыхъ имъ предлагаетъ Англійское Правительство, подъ предлогомъ что они еще нехотѣли своей перемѣнить системы тактики. Турецкій флотъ, подъ предводительствомъ Капитанъ-Паши, прошелъ Дарданелы и стоитъ теперь на якорѣ подлѣ Галлиполи, при входѣ въ Мраморное море, но Французскій Адмиралъ *Галлоа* недовольствуясь исполненіемъ своего порученія, все еще плаваетъ при входѣ въ Мраморное море, гдѣ онъ кажется намѣренъ остаться до тѣхъ поръ, пока не услышитъ, что корабли спокойно помѣщены на Султанскихъ верфяхъ. Все еще много говорятъ о спорѣ между Французскимъ Посланникомъ и Портою, но все покрыто тайною, такъ, что ничего навѣрно о томъ сказать нельзя.

Константинополь, 13-го Ноября.

(Смирн. Журналъ) Въ послѣдніе дни замѣчали оживленное движеніе у Порты, которое кажется предвѣщаетъ то, что наступитъ большая дѣятельность вмѣсто глубокаго спокойствія, господствовавшаго съ нѣкотораго времени въ Оттоманской политикѣ. 6 ч. было большое собраніе Совѣта при Портѣ, продолжавшееся нѣсколько часовъ и на другой день всѣ Министры отправились къ Сераскиру. На щетъ того, о чемъ тамъ совѣщались, еще ничего неслышно, однако вообще полагаютъ, что это были важные предметы. Нѣкоторые увѣряютъ, что дѣло касалось перемѣны высшихъ гражданскихъ и военныхъ чиновниковъ.

—Капитанъ-Паша 10 числа сюда прибылъ и тотчасъ имѣлъ аудіенцію у Султана. За противнымъ вѣтромъ онъ оставилъ свой корабль на нѣсколько миль отсюда. Но погода перемѣнилась и вся эскадра сюда прибыла.

—Изгнанный въ Адріанополь *Пертевъ*-Паша, прежній Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, ночью съ 6 на 7 Ноября умеръ въ семъ городѣ. Извѣстіе о внезапной его кончинѣ, дало здѣсь поводъ ко многимъ слухамъ. Друзья Паши утверждаютъ, что непріятели его подали ему отраву, чтобы онъ неуспѣлъ оправдать себя предъ Султаномъ и возвратиться къ прежнимъ достоинствамъ. Обвиненіе сіе произнесено такъ гласно и съ такою увѣрительностію, противу Губернатора Адріанополя *Эминъ*-Паши, что онъ съ величайшею поспѣшностію сюда прибылъ, чтобы оправдать себя отъ упрека. Правительство приказало строго изслѣдовать это дѣло.

— Уполномоченные Султаномъ къ обозрѣнію крѣпостей Прусскіе Офицеры Генеральнаго Штаба и инженерные, за нѣсколько дней возвратились сюда изъ Варны, Силистріи и Шумлы. (*A.P.S.Z.*)

chociaż stan oblężenia prowincyi został zniesiony, lecz aresztowania niemniey ciągle trwały.

— Surowe środki *Espartery*, a również okoliczność, iż dla ukarania kilku innych, wziął z sobą całe swe woysko i przez to przerwał operacye woyskowe, zostały tu przyjęte z wielkiém nieukontentowaniem. (*A.P.S.Z.*)

Portugalia.

Lisbona, d. 28 Listopada.

Admirał *Sir William Gage*, na okręcie *Hastings*, na którym powraca także rodzina Lorda *Howard de Walden*, odpływa dzisia ztąd do Anglii. P. *Bois le Comte* i Lord *Howard*, w niedzielę i wczora dawali mu obiady pożegnalne; na pierwszym znaydowali się wszyscy obecni w Lisbonie Posłowie zagraniczni. Królowa oświadczyła Admirałowi użalenie, z przyczyny jego wyjazdu i zapewniła, iż mocno czuje się mu obowiązaną za gorliwość, którą okazywał zawsze dla jey dobra. Lord *Howard* prezentował potém nowego Admirała Królowey i Królowi, który był bardzo łaskawie od Ich Kr. Mości przyjęty.

— Kortezy zaymowały się dotychczas modyfikacyą ustawy 1820. Teraz już rozprawy nad tym przedmiotem ukończono i wkrótce ogłoszona będzie nowa xięga praw. Lękano się, ażeby liberaliści Lisbońscy, którzy są przeciwko wszelkiey modyfikacyi każdey ustawy, niezgromadzili się i nie oświadczyli się przeciwko przedsięwziętym zmianom, lecz dotąd żaden nieokazał się znak ich niespokoyności.

— Guerillassowie Kartystow i Miguelistow zdaje się zniknęli; przynaymniey nic niesłychać o nich, i kray przybrał spokoyną postać; cztéry półki strzelców wysłane do Tras-os-Mentes, powróciły do Porto.

— Od dawnego już czasu niemamy deszczu, w rozmaitych okręgach wielka panuje obawa o przyszłe żniwo. (*A.P.S.Z.*)

Turcya.

W liście z Konstantynopola pod d. 8 Listopada, umieszczonym w *Morning-Chronicle* czytamy: „Sprawa Półkownika *Considine* została nakoniec rozwiązaną; Turcy wzbronili się, jak tego i z początku domyślivano się, używać do służby oficerów podawanych im przez Rząd Angielski, pod pozorem, iż oni ani razu niechcieli jeszcze odmienić taktycznego swojego systematu. Flotta Turecka pod rozkazami *Kapudana* Baszy, nakoniec przeszła Dardanelle i zarzuciła teraz kotwicę pod Gallipoli, u weyściu na morze Marmora; lecz Admirał Francuzki *Gallois*, niezaspokojony w wypełnieniu swey missyi, krąży ciągle około weyścia na cieśninę, gdzie zdaje się chce tak długo czekać, nim usłyszy, że okręty spokoynie zajęły swoje stanowisko. Nieustają wiele jeszcze mówić o sporach między Posłem Francuzkim a Portą, lecz utrzymują wszystko w takiey tajemnicy, że nic pewnego o tém dowiedzieć się niemożna.

Konstantynopol, d. 13 Listopada.

— (Dzien. Smirn.) W ostatnich dniach postrzegano żywe poruszenie u Porty, które zdawało się oznaczać to, że nastąpi wielka czynność na mieyscu głębokiey spokoyności, która od niejakiego czasu panowała w polityce Ottomańskiey. D. 6 u Porty było wielkie zgromadzenie Rady, która trwała kilka godzin. Następującego dnia wszyscy Ministrowie udali się do Seraskiera. O tém, nad czém się tam naradzano, jeszcze nic niewiadomo, jednak w powszechności są przekonani, iż to były ważne rzeczy. Niektórym osobom ma bydź wiadomo, iż tam była mowa o zmianach pomiędzy cywilnemi i woyskowemi urzędnikami.

— *Kapudan* Basza, d. 10 tu przybył i miał natychmiast posłuchanie u Sułtana. Dla przeciwnego wiatru zostawił on o mił kilka swóy okręt.— Od czasu skoro się zmieniła pogoda i cała eskadra przybyła.

— Wygnany do Adryanopola dawnieyszy Minister Spraw Wewnętrznych *Pertew* Basza z d. 6 na 7 List. umarł w tém mieście. Wiadomość o nagłym zgonie jego, dała tu powod do wielu pogłosek. Przyjaciele Baszy utrzymują, że jest otruty przez swoich nieprzyjaciół, ażeby niepotrafił znowu usprawiedliwić się przed Sułtanem i powrócić do władzy. Oskarżenie to mianowicie wyrzeczono z taką pewnością przeciwko *Emin* Baszy Gubernatora Adryanopolu, iż ten przybył z naywiększym pośpiechem dla usprawiedliwienia się z zarzutu. Rząd wydał rozkaz ściśle rzecz tę wyśledzić.

— Wezwani przez Sułtana do obeyrzenia twierdz cztérey Pruscy oficerowie Sztabu Jeneralnego i Inżynierów, przed kilką dniami tu powrócili z Warny, Sylistryi i Szumli. (*A.P.S.Z.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Декабря 14 д. 1837 г.— Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій*.